

AMÁNÍ AL-CHATÁTBA

MUSLIMSKÁ DÍVKA

ZPOVĚĎ DOSPÍVAJÍCÍ DÍVKY

BEZ PŘEDSUDKŮ

Muslimská dívka

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.xyz.cz
www.albatrosmedia.cz

Amání Al-Chatátba
Muslimská dívka – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2017

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

#muslimgirl

AMÁNÍ AL-CHATÁTBA

MUSLIMSKÁ DÍVKA

ZPOVĚĎ DOSPÍVAJÍCÍ DÍVKY

*Můj milostný dopis pro všechny dívky,
které někdy plakaly ve tmě*

*Odpusť tomu, kdo ti ukřivdí;
připoj se k tomu, kdo se od tebe odvrátí;
čiň dobře tomu, kdo ti činí zlo;
a mluv pravdu, i kdybys byl sám proti sobě.*

Prorok Mohamed, mír s ním

ÚVOD

„Tak trochu teď přistupuju na vaši hru,“ řekla jsem Contesse Gayles v koupelně předraženého ateliéru v brooklynské čtvrti Williamsburg v New Yorku, kde má sídlo web Muslim Girl. Zírala jsem na svůj odraz v zrcadle toaletního stolku s osvětleným rámem a líčila se naučeným způsobem, aby make-up co nejlépe vyníkl na kameře. Během posledních pár měsíců se pro mě tento způsob stal mou druhou přirozeností. Contessa zapnula kameru, chtěla pořídit pár záběrů do rozhovoru pro CNN, do něj jsme se totiž měly za okamžik pustit.

Muslim Girl se za poslední rok pořádně rozjela, lepší výraz mě nenapadá. Usilovaly jsme o to, aby

muslimky měly větší prostor v mainstreamových médiích, a zasáhly jsme gigantický počet nových posluchačů. Poptávali u nás dotisky, ozývali se nám z televize a tiskli nám komentáře v renomovaných novinách, o nichž jsme si dosud mohly nechat jen zdát. Psalo se o nás prostě všude, od *Teen Vogue* po *New York Times*. V lednu 2016 se Muslim Girl stala první muslimskou organizací, která se kdy dostala do seznamu „30 pod 30“ časopisu *Forbes* a ze mě v tu ránu byla první zahalená muslimka, kterou média rozeznávala. A najednou jsem stála tady a pečlivě si rámovala oči černou tužkou do ostrého kočičího tvaru, aby prorazily další skleněný strop, který jsme se právě chystaly rozbít. Tedy snad.

Před úskalím stát se reprezentantkou ojedinělého příběhu může varovat příklad africké spisovatelky Chimamandy Ngozi Adichie. A jakkoli jsem podle západních muslimů, k nimž patřím, zvýhodněná, nic až tak zajímavého na mně není a úchvatná se jevím jen při pohledu zvenčí; můj příběh v sobě nese tíhu jedné generace dívek, které dychtivě pátraly po tom, jaký je jejich odraz ve světě, který je obklopuje.

Je mi úplně jasné, že momentálně pro všechny představuju „vzorovou muslimku“. Cítím zadostiučinění, že příležitosti, které stránka Muslim Girl přináší, jsou výsledkem tvrdé práce a mnoha obětí, ale zároveň mě skličuje pomyšlení, že to vše se dost

možná děje jen proto, že se náš web stal lukrativním pro nějakou osobu zvenčí, která určitě není jednou z nás. Nazývají nás „přijatelnými“ a můj příběh je opravdu mnohem jednodušší strávit než příběh o Abír Kásim al-Džanábí. Bylo jí čtrnáct let, když ji v Iráku hromadně znásilnila skupina amerických vojáků, zbytek její rodiny přitom drželi ve vedlejším pokoji, následně je všechny popravili a spodní část těla malé Abír zapálili. Mohla bych mluvit celé dny o tom, jak nás, mladé muslimy na Západě, poznamenalo 11. září, ovšem naše zkušenosti blednou ve srovnání se zážitky lidí, kteří na vlastní kůži zakusili následnou zahraniční politiku naší země v muslimském světě. Přesto protichůdnost našich zkušeností tvoří dvě strany téže mince: ilustruje, jak se na různých úrovních a různými způsoby formuje protimuslimský fanatismus. Obojí jde ruku v ruce s politikou. Vnímám nás, muslimské občany zemí, které tuto politiku vyvážejí do světa, jako strážce brány vedoucí ke zbytku muslimské komunity v celé její šíři. Je naší zodpovědností využívat výsady, zdroje, zkrátka vše, co máme k dispozici, abychom prosadili změnu, která vyvolá řetězovou reakci a změni směr, jímž krácejí dějiny.

Nejsem si jistá, jestli jsem plně chápala, co se děje, když přišlo 11. září, ale byla jsem dost stará, abych si uvědomila, že toho dne se vychýlila zemská osa

a vše se navždy změnilo. Pamatuju si to velmi živě, protože to bylo matoucí a chaotické, a mě poprvé od smrti mého jordánského dědečka obklopile smutek ze všech stran, ovšem tentokrát se týkal všech. Ten den se výrazně zapsal do mé paměti nejen proto, že vzbuzoval trýznivý strach a že jsme nevěděli, co bude dál, ale také kvůli mému hlubokému přesvědčení, že moje generace mileniálních muslimů jím jednou bude definována, ať se jí to líbí nebo ne.

Stali jsme se komoditou se všemi ponižujícími významy tohoto slova: Naše těla se stala politickými cíli, prý aby byla Americe navrácena její pomyslná velikost, kterou kdysi požívala – předpokládám, že to bylo v dobách, kdy se běloši cítili pohodlně ve svém neskrývaném rasismu a nadřazenosti –, a zároveň nás propírali stále dokola v médiích. Prodávali naše těla a různě je deformovali, aby seděla do jediného, od emocí oproštěného narativu, který dokáže společnost přijmout. Prodávali je nám, muslimským ženám, a my přitom měly skákat radostí, že se podařilo rozbít další skleněný strop.

Doteď si pamatuju, jak jsem se na druhém stupni základní školy doslechla o Cennet Doganay – francouzské školačce. V roce 2004 si oholila hlavu na protest proti novému zákonu, který ve Francii zakazoval nošení muslimských šátků ve školách. Viděla jsem ji ve zprávách a cítila rebelský závan svěžího vzduchu

uprostřed množství titulků, z nichž se na mě valily všechny ty příšernosti o muslimkách a toho, co údajně představují. Pro mé dvanáctileté já to bylo jako zjistit, že tam venku je život. Spousta dívek se cítila stejně zraňována a opovrhována jako já, ale tahle jediná se ozvala. Ptala jsem se sama sebe, jestli někdy budu mít stejnou odvahu jako ona.

Abed Ajjúb, ředitel právního oddělení Americko-arabské antidiskriminační komise, vydal v zimě roku 2015 prohlášení, že úroveň islamofobie dosáhla od 11. září své nejhorší fáze – bylo to krátce poté, co Donald Trump vyzval k zákazu muslimské imigrace. Bylo mi z toho úzko. Nedokázala jsem si představit, jak bude celá jedna generace dívek vyrůstat v Trumpově éře – děsí mě už jen ta představa, že nás dost možná čeká něco jako Trumpova generace. A že bude zažívat během dospívání stejný neklid jako kdysi já a mí přátelé, a to nejen vzhledem k obtížnému hledání sebe sama, ale také kvůli okolí. Už toho bylo dost. Musíme ten bludný kruh prolomit. I když v tomto případě nejde ani tak o bludný kruh, jako spíš o vyčerpávající boj, v němž se potácíme. Šplháme vzhůru za světlem a na zádech přitom táhneme nezměrnou tíhu, patami se zarýváme do špíny minulosti, abychom si proklestili cestu na vrchol, a to vše jen proto, aby do nás k velké škodolibé radosti všech přihlížejících strčila – nebo nás přímo srazila na dno,

neovladatelná, nově zformovaná síla a mrštila nás na samý začátek naší cesty. A všichni tomu jen přihlížejí. Lhostejnost dokáže zabíjet.

To nejlepší, co můžu udělat, je mluvit sama za sebe, být drsně upřímná vůči své osobní životní zkušenosti a sdílet s vámi momentky z jednoho života, který podle mě sdíleli a sdílají mnozí bratři a sestry, kteří se ubírají po stejných vyšlapaných chodnících v té naší anglickojazyčné diaspoře, pro niž nikdy nebudeme dost kulturní, aby se mohla stát naším domovem, ani dost američtí, abychom skutečně zapadli.

Připadá mi, že přímo žízníme po lidech, kteří by nám skutečně naslouchali. Tak zoufale jsme si přáli uslyšet naše hlasy nad vším tím bílým lomozením, že jsme se jim zpronevěřili a přeformulovali vlastní vyprávění do přijatelné podoby – aby bylo komerční a chytlavé, aby stálo za titulek, abychom prodali svůj příběh, který by vám připadal hodný pozornosti. Říkáme, že jsme přistoupili na vaši hru, protože pokud vy přijmete byť jen odlesk naší pravdy, bude to lepší, než kdybyste přijali odlesk čehokoli jiného, co na vás číhá tam venku, nějakého toho výmyslu, který o nás šíří někdo cizí. Ale to už nám přestalo stačit.

KAPITOLA 1

Jednou jedinkrát jsem se během rozhovoru rozplakala, a to když se mě zeptali na mé vzpomínky na 11. září. Bylo to pro *International Business Times*? Nebo pro *The Guardian*? Už si ani nevzpomínám. Ale nikdo předtím se mě na to kupodivu nedotázal a mě to tak rozhodilo, že když jsem začala popisovat živý obraz, který se mi vryl do paměti, vytryskly mi z očí slzy.

11. září 2001 se Bowneho a Munrova základní škola v East Brunswicku v New Jersey chystala na tradiční školní focení. Všichni jsme byli nastrojení a radovali se, že budeme moct vylézt ze třídy ven na vzduch a strávit den na našem travnatém

fotbalovém hřišti v kulisách, které si pro nás ten rok připravili. Přišli jsme do školy celí natěšení, vzduch přímo jiskřil očekáváním. Všichni na sobě měli své nejlepší oblečení; kluci nové tenisky a holky si vlasy zapletly do roztomilých drdolů nebo jim jejich zářivý úsměv probleskoval mezi pohupujícími se kudrlinkami. Mé vlasy byly vždycky protivně husté a dělaly si malinko, co chtěly, ale maminka se mi je toho dne pokusila aspoň trochu rozčesat, aby mi křivá opona ofiny nepadala do očí. V den focení jsem si vždycky připadala úplně nejlíp, už jen kvůli mamince, která se nemohla dočkat, až si do své sbírky doplní novou sérii mých fotek. Ačkoli ty snímky víc než cokoli jiného zachycovaly vývoj mých prapodivných účesů v průběhu času, ona je hrdě vystavovala v ozdobných rámečcích mezi porcelánovými figurkami v masivní vitríně z třešňového dřeva, která stála v jídelně a směla se otvírat jediné při zvláštních příležitostech.

Maminka výroční focení zbožňovala. Zrovna mi koupila něco nového na sebe. Byly to tuhé džíny a modrá košile – růžovou jsem totiž v dětství nenáviděla a rebelovala jsem proti takovým „holčičárnám“, které se ode mě očekávaly, pomocí modré a zelené barvy. Je to paradoxní vzhledem k tomu, že skoro vše v mém šatníku je dnes růžové – jenom přes to nosím černou vestu. Vzhled jsem završila svým oblíbeným

balzámem na rty s příchutí koly, který jsem si natlala na pus. Nejspíš jsem si k tomu vzala boty na podpatku, protože jsem se nemohla dočkat, až se s nimi pochlubím. A pamatuju si, že byl opravdu teplý a slunečný den.

Od samého počátku první hodiny ale něco nesešlo. Vlastně toho nesešlo hodně. Tak za prvé panovalo v naší škole strašidelné ticho. Televizory ve všech třídách, které byly obvykle naladěné na místní kabelovou televizi a její powerpointové reklamní slajdy s nějakou tou odrhovačkou v pozadí, byly vypnuté. Ani ředitel toho rána neodvysílal obvyklé ranní hlášení školním rozhlasem. Krátce nato nám učitelé jakoby mimochodem oznámili, že focení se ruší. Tvrdili, že ráno se hnojila pole pesticidy, takže nemůžeme ven. Pamatuju se, že jsem si připadala zmatená a trochu zklamaná, ale všichni ostatní se prostě smířili s tím, že se budeme fotit někdy jindy, tak jsem se s tím nějak srovnala i já.

Naše matikářka celé dopoledne usedavě plakala, až jsme si mysleli, že jí umřel někdo z rodiny. Pamatuju si, jak se jí třída snažila utěšit, zatímco zbytek učitelského sboru bloumal kdesi po chodbách nebo tu a tam odněkud zmateně vykoukl.

„To nic, paní učitelko,“ konejšili jsme ji, když se zhroutila na katedru, oči celé zarudlé od pláče, tvář zkřivenou, jako kdyby visela nad propastí na vlásku,

který se může každou chvílí přetrhnout. „Bude to dobrý!“ snažili jsme se ji povzbudit a rozveselit. To ji však rozplakalo ještě víc.

Naše dětské duše ty události zas až tolik nevyděsily, natož abychom si je dokázali nějak spojit. Jak bychom taky mohli? Copak jsme si vůbec uměli představit, co nás čeká?

Školní den nakonec zcela neplánovaně skončil předčasně a my jsme z toho samozřejmě měli ohromnou radost.

Naši rodiče o tom z nějakého důvodu věděli, protože když jsem vyběhla ze školy, máma, která pro mě prakticky pokaždé přijela pozdě, tam byla včas a čekala na mě. Přirýtila jsem se k autu a maminka se naklonila přes sedadlo spolujezdce, aby mi zevnitř odemkla dveře. Otevřela jsem, a ještě než jsem se stačila usadit, máma prohlásila: „Amání, dneska se něco stalo.“

„A co?“ zeptala jsem se, nasoukala se dovnitř a zavřela dveře.

„Znáš Dvojčata?“ otázala se.

„Ne...“ odpověděla jsem zmateně.

„No víš, takové ty dvě vysokánské budovy v New Yorku, jak stojí vedle sebe? Jak jsme se na ně dívaly a říkaly si, že jsou strašně obrovské, když nás vzal tatínek na výlet do města?“

„Ano,“ vzpomněla jsem si.

„Dobře, takže něco do nich vrazilo a ony už tam nestojí.“

„Už tam nestojí?!“ opakovala jsem a snažila se to pochopit. „Jako že jsou úplně fuč?“

„Ano, broučku. Jsou úplně fuč. Vrazila do nich dvě letadla.“

„Cože? Byla to nehoda? Nestalo se nikomu nic?“ ptala jsem se naivně.

„Někdo do nich ta letadla namířil,“ vysvětlila mi máma, ale já stále nechápala, co se to stalo. Po zbytek pětiminutové jízdy domů jsem se pořád dokola ptala na to samé a hlava mi nebrala, jak mohl někdo vědomě navést letadlo plné lidí do mrakodrapu plného lidí, ani jak mohly přestat existovat ty dvě věže, které byly v každé úvodní znělce *Přátel*, oblíbeného seriálu mých rodičů. Opravdu už nebyly?

Když jsem přišla domů, rodina v obýváku jakoby hypnotizovala televizní obrazovku. Táta postával u televize a máma se k němu připojila. Mí malí bráškové Amír a Fáris, byly jim tehdy tři a čtyři roky, se v dětském pokoji dívali na *Spongeboba v kalhotách*. Babička s tetou Ibtisám seděly na dlouhém gauči v zadní části místnosti a rozrušeně štěbetaly v arabštině. Přijely na návštěvu z Jordánska a zůstaly u nás celý jeden rok, aby si první návštěvu Spojených států patřičně užily. Třiadvacetiletá teta měla zvedlé lokty a na prsty si horečně namotávala své po pás dlouhé

černé vlasy, které obvykle skrývala pod závojem, do jednoho utaženého pramene, který roztržitě stácela nad uchem, byl to takový její zvyk. Nikdo z nich nemohl uvěřit tomu, co se stalo. „Vždyť jsem je tam před pár dny vzal,“ řekl táta, jemuž jsme arabsky říkali Bábá. „Dívaly se na věže střešním okýnkem našeho auta a byly z nich u vytržení.“ A teď najednou věže nebyly.

Ale tady, v naší televizi, běžel záběr Dvojčat obklopených mraky černého kouře. Snažila jsem se pochopit, jak se to stalo, představit si, jak něco takového mohla způsobit srážka s letadlem – a pak se to stalo. Zpravodajský kanál pustil smyčku s nahrávkou – se scénou, která se pak pořád dokola přehrávala v mé mysli a vynořovala se zničehonic po zbytek života – dvou letadel, která narážejí z boku do věží. Mé oči to uviděly. Najednou jsem se stala svědkem zla, které jsem naprosto nedokázala pochopit, byla jsem vystavena tragédii, již jsem mohla prožít, ale ne jí porozumět. Pokaždé, když se nahrávka objevila ve vysílání, všichni v pokoji opět ztichli, byli jako v transu a nejspíš neměli daleko k mému vlastnímu neohrabanému úsilí, aby to, co vidím, začalo dávat nějaký smysl.

A pak Bábá řekl něco, čemu jsem tehdy ještě nerozuměla, ale přitom to vzbudilo mou ostražitost. Mluvil o tom, jaký budou mít události toho dne dalekosáhlý

vliv přesahující ztrátu těch dvou krásných věží – a tisíců životů, jak jsem se dozvěděla později.

„To, co se stalo, je příšerné,“ řekl mé matce. „A budou za to vinit nás. A bude to ještě mnohem horší.“

„Nezlobte se,“ omlouvala jsem se novinářce. Ta na okamžik zastavila nahrávání, aby mi dala chvilku na zklidnění, a já se v duchu modlila, jen aby si proboha nemyslela, že to na ni hraju – že uměle vyvolávám emoce, abych to trochu zdramatizovala anebo abych dokázala své vlastenectví.

Snad chápe, že cítím opravdovou bolest, myslela jsem si. Snad nebude pochybovat, že i americkou muslimku mohlo 11. září zasáhnout. Pravda je taková, že 11. září pro nás nikdy neskončilo.

Základní škola byla složitým obdobím mého formování, zvláště když uvážím, že se tehdy utvářela i má sebeúcta a muslimská identita. Když jsem základku končila, USA už se angažovaly ve válkách v Iráku a Afghánistánu. Pocity zranitelnosti a nedostatečné ochrany však byly nic proti tomu, co následovalo na druhém stupni, kde mě čekal opravdu brutální start dospívání. Ale řekla bych, že právě základní škola v nás nejhlouběji utváří povědomí o tom, jaká je naše pozice vůči druhým, a náš status vůči světu okolo nás. Právě tehdy mě začali šikanovat.

Stalo se to ve stejném roce, kdy jsem si poprvé vyslechla rasistickou narážku. Tou dobou už jsem byla třídním otloukánkem, takže to ještě snížilo mé už tak nulové sebevědomí, které mě neustále nutilo mlčet, nereagovat, nebránit se, ze strachu, že by se šikana ještě zhoršila. V páté třídě předcházela každý můj společenský kontakt myšlenka: *Dobry Boze, prosim, at' me neshodi.* Tehdy proti mně poprvé obrátili mé dědictví a použili ho jako urážku, což ohlašovalo konec dní, kdy jsem na svou kulturu mohla být hrdá, těšit se z ní a chlubit se jí na třídních oslavách a naivně přehlížet možné dopady rasy a historie. Právě tehdy jsem si kvůli svým hnědým očím, tmavým vlasům a snědé pleti začala ve srovnání s ostatními dívkami připadat víc než ošklivá.

Stalo se to na hodině matematiky. Slyšela to celá naše lavice, sedělo v ní čtyři nebo pět dalších žáků, stali se svědky mého ponížení a ještě ho znásobili. Tu větu vypustil z úst můj černošský spolužák, který si vždycky radši honem pospíšil utahovat z druhých, aby si druzí nestihli utahovat z něj. A ta věta mi pak ještě dlouho rezonovala v uších, kdykoli se někde objevila fotka nebo záběr z Blízkého východu.

„Vaši lidi házejí kameny na tanky!“

Slyšela jsem, jak ostatní studenti lapají po dechu. Jeden židovský spolužák vyprskl smíchy. Moji lidi. Házejí kameny. Na tanky? A za pár chvil, během

nichž mi do tváří stoupala červeň, mě zaplavilo pochopení, že tenhle výpad je jiný. Tenhle nebodal jako poznámky, že smrdím, jsem ošklivá nebo tlustá. Zničehonic jsem se najednou zařadila mezi nějaké lidi a ti lidi dělali něco, za co bych se měla stydět. Ostuda. Nechápala jsem, proč se stydím, ani jsem si nebyla jistá, o čem ten kluk vlastně mluví, ani co na tom bylo tak hrozného. Ale došlo mi, že tentokrát jde o něco jiného. A cítila jsem bolest. Tak jsem to řekla učitelce.

Toho spolužáka poslali do ředitelny a ředitel ho nakonec vyloučil. Když se to dozvěděli mí spolužáci, strefovali se do mě ještě víc za to, že jsem ho udala. A tehdy se rozjela ta zvláštní dynamika, kdy mě někdo šikanoval, a já se přinutíla mlčet, anebo jsem se ozvala a dočkala se šikany podruhé. Když jsem ten den přišla domů a řekla to tátovi, byl smutný a naštvaný, ale pak všechno zaplašil obyčejným úsměvem.

„Vlastně bys měla být hrdá,“ řekl mi v našem obýváku pokrytém tapiseriemi a orientálním čalouněním. „Tvoji lidi házejí kameny na *tanky*.“

Má rodina nebyla nijak extra zbožná, ale byli jsme praktikující muslimové. Přestože mě štvalo, že jsem na základce nesměla nosit kraťasy, protože je můj táta považoval za nepřístojné, dnes jsem strašně

vděčná, že jsem vyrůstala v islámu – nejen proto, že se z něj nevyhnutelně stala má hlavní opora a identita, ale také z toho důvodu, že mi ho vštípili v útlém věku. Nejsem si totiž jistá, jestli bych měla dost síly či odvahy najít si k němu cestu sama, při vši té islamofobii, která opanovala můj život.

Bábá je jordánský přistěhovalec. Přišel do Ameriky, když mu bylo dvacet šest, díky příležitosti, která se mu naskytla v podobě slepé štěstěny ve vízové loterii. Dorazil s jedním kufrem a třemi sty dolary v kapse. A o ně ze dvou třetin přišel, ještě než opustil letiště. V New Yorku se protloukal, jak se dalo, pracoval v samoobsluhách a bydlel zadarmo v jakémsi sklepě zamořeném krysami. Když mě letos v létě vezl domů z Brooklynu po mém návratu z výletu do Egypta s Microsoftem, projížděli jsme kolem jeho starého bydlení na Thompson Street na Manhattanu a on mě na to nadšeně upozornil.

I když táta nebyl tak pobožný, jak si asi přál, snažil se nás učit islámu, kdykoli to šlo. Využíval čas, kdy mě někam převážel autem, a vyprávěl mi o prorocích nebo o ponaučeních plynoucích z některých podobenství. Právě v autě mi pomáhal naučit se z paměti poslední tři kapitoly Koránu, které si dodnes každé ráno opakuju třikrát po sobě a hledám v nich ochranu před zlým okem – uřknutím, které může podle muslimů přinášet neštěstí – a připadá mi, že

poslední dobou ten rituál potřebuju víc než kdy jindy. Především mi však otec vštípil neotřesitelnou víru, že správné úmysly jsou důležitější než cokoli jiného – a pokud se budu držet svého morálního kompasu, můžu důvěřovat Bohu, že bude mému konání vždycky rozumět. Opravdu vždycky.

Maminka je uprchlice z Palestiny. Její matka přežila masakr Dejr Jásinu v roce 1948. Dejr Jásin byla jedna z prvních vesnic, kterou vyplenily milice přicházející z Evropy. Násilí se zde používalo jako výstraha pro zbýlé Palestince v zemi: *Když nevypadnete, stane se vám to samé*. Později, když jsem o Dejr Jásinu četla na střední škole, jsem se dozvěděla, že moje babička přežila jen díky náhodě. Zbývající vesničany tehdy nahnali do dvou autobusů: Ten, do kterého nasedla babička, mířil k břehům řeky Jordánu. Překročila ji s rodinným zlatem – jež rodině později pomohlo v začátcích v Ammánu – v šerpě ovázané kolem jejího malinkého šestiletého pasu. Druhý autobus odjel do samého srdce Jeruzaléma, kde byli cestující zavražděni novými obyvateli města. Už nevím, kolik mi bylo, když jsem se dozvěděla o krvavé historii naší rodiny, ale babiččin příběh vždycky zavede moje myšlenky k dívence, která zářila jako Fénix, jenž právě povstal z popela.

Rodina mé matky přišla do Spojených států, když byla maminka ještě dítě. Na střední nosila sestřih à la Farrah Fawcett, koketovala s ním i po škole a hrozně

ráda poslouchala svou oblíbenou hudbu osmdesátých let. Při práci v bance si našetřila peníze na oslavně stříbrné Porsche s leopardími potahy, na které byla obzvlášť hrdá, jenže táta to auto naboural hned při své první jízdě, když byl s mámou teprve zasnoubený. Na maminku přešla síla její matky v podobě neotřesitelného odhodlání. Maminka se za mě a mé bratry vždycky rvala jako lvice bránící svá mláďata. Za její ochranné pudy jsme byli v průběhu našeho dětství víc než rádi. Dobře si pamatuju ten rok, kdy si ze mě doslova všichni ve třídě utahovali, dávali mi ošklivé přezdívky, a to dokonce i před učitelkou, která se je ani náznakem nepokusila usměrnit. Když jsem šla za výchovnou poradkyní, řekla mi, že problém bude asi ve mně a že bych se měla změnit, aby si ze mě přestali dělat legraci. Když to matka slyšela, zavolala do školy a trvala na tom, že chce mluvit s tou krávou, která její dceři tak stupidně poradila, a pohrozila jí i celé škole soudem za diskriminaci jedenáctiletého dítěte. Dalšího dne si mě výchovná poradkyně urychleně zavolala do kanceláře a oficiálně se mi omluvila.

Po 11. září jako by se před mou rodinou rozhrnula opona a my se ocitli uprostřed reflektorů napospas světu, který zřejmě celou tu dobu kvasil za tenkým závojem. Mí rodiče se v tomto novém prostředí museli zorientovat a postarat se přitom o mladou,

křehkou rodinu, přestože se sami stali terčem útoků. Po většinu svého života podnikal táta v elektronice a prodával videohry, hudbu, hračky. Bezprostředně po 11. září se o naši existenci ve Spojených státech velmi obával. Tenkrát jsme měli krámek na zastřešeném bleším trhu u nás ve městě, byl otevřený jen o víkendech a táta v něm pracoval dobrých osm let. Obával se, že by mohl být nespravedlivě vyšetřován úřady anebo o svůj podnik přijít či rovnou skončit za mřížemi – a to vše jen kvůli víře. Strach z útoků byl všeobecný: Jeho bratr žijící v Jordánsku na něj naléhal, aby zvážil návrat celé rodiny „zpátky domů“, protože usoudil, že by po nás ve Státech mohli jít nebo nás zabít. Řekl tátovi: „Představ si, jak snadné by pro někoho mohlo být jednoduše přijít do krámků a bez milosti vystřílet celou tvoji rodinu. Musíte odtamtud pryč.“

Trh se stal jakýmsi mikrokosmem toho, co se našemu národu dělo ve větším měřítku. Můj otec si živě pamatuje dramatický zlom v jazyce zpráv. Sledoval, jak televizní společnosti rychle přešly od zobrazování abstraktní veličiny zvané Al-Káida působící v průběhu 90. let na území, které znal průměrný Američan pod názvem Střední východ (Middle East), k paušalizaci a obviňování muslimů a islámské víry jako takové. Už se nesoustředily na politické debaty, namísto toho hořečně vyhledávaly souvztažnost mezi teroristickými

útoky a Koránem a zdůrazňovaly spojení mezi muslimskou identitou a násilím. Otec si vybavuje, že tato změna rétoriky umožnila těm druhým, aby nás napadali, a přitom mohli očekávat, že za to nebudou popotahováni. Moje rodina se ocitla v situaci extrémní zranitelnosti, stal se z nás snadný cíl, který mohl každý napadat a ošklivit si ho, a jen a jen na základě našeho náboženského vyznání.

Jeden ze zaměstnanců hračkářství, které bylo na trhu taky, proděravěl všechny pneumatiky na matčině autě. Tento násilný čin i po letech pevně utkvěl ve vzpomínkách mých rodičů. Uvědomovali si, že šlo o slabý odvar toho druhu násilí, které by na nás lidé v našem okolí nejraději seslali, a to druh nehorázně nenávidný, nemístný a nákladný. Když otec zašel za majitelem hračkářství, aby ho informoval o tom, co provedl jeho zaměstnanec, majitel na něj agresivně vyjel.

„Co? Tak ty mi budeš VYHROŽOVAT?“ Doslova šel mému velkému, snědému tátovi po krku a řekl: „Chceš na mě HÁZET BOMBY?“ Když později dorazila policie, namísto výslechu zaměstnance, který rozřezal pneumatiky našeho auta, začala vyslýchat mého otce na základě obvinění, že chtěl dát bombu do hračkářství. Policii proti nám použili jako zbraň, stejně jako se to dlouhodobě dělo lidem odlišné barvy pleti. Stali jsme se obětním beránkem, což znamenalo, že